

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/154468,Masoneria-warszawska-19101961-wyklad-w-ramach-cykladu-spotkan-na-Strzeleckiej-8-pt.html>
07.04.2026, 14:08

„Masoneria warszawska 1910-1961” - wykład w ramach cyklu spotkań na Strzeleckiej 8 pt. „Warszawskie wędrówki z historią” - Warszawa, 16 listopada 2021 (Transmisja na facebooku Strzelecka 8 i IPNtv).

Zapraszamy do obejrzenia kolejnego wykładu w ramach cyklu: „Warszawskie wędrówki z historią” w Izbie Pamięci IPN Strzelecka 8.

16 listopada 2021 r. Tomasz Krok z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie zaprezentował temat **„Masoneria warszawska 1910-1961”**.

W Królestwie Polskim wolnomularstwo było legalnym ruchem, tolerowanym przez władze. W sierpniu 1821 roku za sprawą ukazu carskiego masoneria w zaborze rosyjskim została rozwiązana, a jej członkowie zmuszeni do deklaracji, że nie będą uczestniczyć w ruchu wolnomularskim, ani w kraju, ani też za granicą. Przez prawie wiek polska masoneria nie miała swojego przedstawicielstwa. Powołaniem do życia polskiej organizacji wolnomularskiej zajął się lekarz, psychiatra ordynator Warszawskiej Lecznicy dla umysłowo chorych w Tworkach dr Rafał Radziwiłłowicz. W 1909 r. wraz z innymi, polskimi działaczami społecznymi zainicjował we francuskim warsztacie „Les Renovateurs”, a 10 czerwca 1910 r. założył warszawską lożę o wymownej nazwie „Wyzwolenie”. Od tego też momentu datuje się odrodzenie polskiego wolnomularstwa w XX w.

Retransmisja:

Cykl „Warszawskie wędrówki z historią” organizowany jest przez Oddział IPN w Warszawie w Izbie Pamięci przy ul. Strzeleckiej 8. Spotkania odbywają się raz w miesiącu – zawsze w trzeci wtorek miesiąca.